

**IZVJEŠĆE
STRUČNOG POVJERENSTVA
O REAKREDITACIJI
POSLIJEDIPLOMSKOGA DOKTORSKOG STUDIJA
Filozofija
Hrvatski studiji
Sveučilište u Zagrebu**

**Datum posjeta:
15. listopada 2019. godine**

Veljača 2020. godine

Projekt je sufinancirala Europska unija iz sredstava Europskoga socijalnog fonda.

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Agencije za znanost i visoko obrazovanje.

SADRŽAJ

UVOD.....	3
KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA.....	5
PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE.....	7
PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA	7
PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA	7
NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA.....	7
PRIMJERI DOBRE PRAKSE.....	8
USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA	9
OCJENA KVALITETE	12

UVOD

Stručno povjerenstvo koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) izradilo je Izvješće o reakreditaciji poslijediplomskoga doktorskog studija Filozofija na temelju Samoanalize studijskog programa, popratne dokumentacije te posjeta Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO), javno tijelo koje je punopravan član Europskog registra agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Quality Assurance Register for Higher Education* – EQAR) i Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Association for Quality Assurance in Higher Education* – ENQA), u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09) i Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskih programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10), provodi reakreditaciju visokih učilišta, odnosno njihovih studijskih programa. Ovdje je riječ o reakreditaciji dijela djelatnosti visokih učilišta, odnosno sveučilišnih poslijediplomskih studijskih programa.

Akreditacijski savjet Agencije imenovao je Stručno povjerenstvo kao neovisno stručno tijelo kako bi provelo neovisno vrednovanje poslijediplomskoga sveučilišnog studija.

Izvješće sadrži:

- kratak opis studija
- preporuku Stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu Agencije
- preporuke za poboljšanje kvalitete i prijedloge mjera koje treba provesti u predstojećem razdoblju (te provjeriti postupkom naknadnog praćenja)
- kratku analizu prednosti i nedostataka
- popis uočenih dobrih praksi
- zaključke o usklađenosti s propisanim uvjetima izvođenja studija
- zaključke o usklađenosti s kriterijima za ocjenu kvalitete.

Članovi Stručnog povjerenstva

- prof. Marina Gržinić Mauhler, Research, ZRC-SAZU, Institute of Philosophy, Academy of Sciences and Arts, moderatorica, Slovenija
- prof. Panos Dimas, University of Oslo, Norveška
- Daniel Dragičević, doktorand, University of Hamburg, Njemačka
- prof. Harm Goris, Tilburg University, Nizozemska, predsjednik klastera
- prof. Andrius Narbekovas, Vytautas Magnus University, Litva
- prof. Irmtraud Fischer, Catholic Theology, University of Graz, Austrija
- prof. Rupert Klieber, University of Vienna, Austrija
- Dries Bosschaert, postdoktorand, Faculty of Theology and Religious Studies, KU Leuven, Belgija.

Visoko su učilište posjetili:

- prof. Marina Gržinić Mauhler, Research, ZRC- SAZU, Institute of Philosophy, Academy of Sciences and Arts, moderatorica, Slovenija
- prof. Panos Dimas, University of Oslo, Norveška

- Daniel Dragičević, doktorand, University of Hamburg, Njemačka.

Pri analizi dokumenata i tijekom posjeta, podršku radu Stručnog povjerenstva pružili su:

- Mia Đikić, koordinatorica, AZVO
- Ivana Šimić, pomoćna koordinatorica, AZVO
- Ivana Rončević, prevoditeljica tijekom posjeta i prevoditeljica Izvješća.

Tijekom posjeta Povjerenstvo je održalo sastanke sa sljedećim skupinama dionika:

- upravom
- voditeljima studijskog programa
- doktorandima
- nastavnicima i mentorima
- vanjskim dionicima
- alumnijima.

Stručno je povjerenstvo također obišlo knjižnicu Fakulteta.

KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA

Naziv studijskog programa iz dopusnice: poslijediplomski sveučilišni studijski program Filozofija

Nositelj: Sveučilište u Zagrebu

Izvođač: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu

Mjesto izvođenja: Zagreb

Područje i polje: humanističke znanosti, polje 6. 01. filozofija

Ishodi učenja studijskog programa

IU 1: Rasuđivati opće uzroke, počelo i smisao svijeta, ljudsku djelatnost, iskustvo i postojanje te tumačiti i razvijati filozofijske spoznaje i teorije.

IU 2: Kritički prikazati i objasniti različite oblike strukturiranoga i kritičkoga mišljenja.

IU 3: Uspostaviti i objasniti različite oblike vrijednosnih prosudbi.

IU 4: Vrijednovati različita moralna stajališta te opisati pojedine etičke norme.

IU 5: Objasniti i opisati razumijevanje različitih aspekata identiteta: osobni, kulturni, jezični, religijski, regionalni, narodni, nacionalni, europski.

IU 6: Analizirati i protumačiti hrvatski identitet u europskom i svjetskom kontekstu.

IU 7: Formalizirati, protumačiti i objasniti analitičko-matematizirani pristup u rješavanju filozofskih problema.

IU 8: Analizirati značenja i razumijevanja u jeziku te izgraditi opće filozofske teorije jezika.

IU 9: Razviti vještine samostalnoga predstavljanja vlastitih rezultata istraživanja.

IU 10: Razviti znanstvene metodologije u samostalnom istraživanju.

Ukupan broj doktoranada: 22

Broj doktoranada kojima studij financira Fakultet: 0

Broj doktoranada koji sami plaćaju studij i onih kojima studij plaća poslodavac: 15

Broj neaktivnih doktoranada: 7

Broj nastavnika: 11 (8 vlastitih, 3 vanjskih suradnika)

Broj mentora: 11

Broj doktoranada kojima je imenovan službeni mentor: 12

Struktura studijskog programa

Omjer nastave i istraživačkog rada: 97 ECTS/83 ECTS bodova

Nastava: 97 ECTS bodova nose predavanja, radionice i druge nastavne obveze.

Istraživački rad: 83 ECTS boda iz istraživačkog rada – 23 ECTS boda za istraživački rad i 60 ECTS bodova za izradu disertacije.

PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE

Na temelju postupka reakreditacije, odnosno procjene dostavljenog materijala (Samoanaliza i dr.), posjeta visokom učilištu i razgovora predviđenih protokolom posjeta Stručnog povjerenstva, Stručno povjerenstvo donosi neovisno mišljenje u kojem Akreditacijskom savjetu Agencije preporučuje:

izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri (3) godine u kojem bi visoko učilište trebalo provesti nužna poboljšanja.

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Treba revidirati nastavni program i osnažiti filozofske sadržaje programa. Naglasak treba biti na filozofskim temama, poput metafizike, epistemologije i logike. Nastavni je program preopćenit i nije uokviren u posebnosti filozofije unutar Hrvatskih studija. Ukratko, treba izraditi nastavni program koji će se više fokusirati na filozofske teme.
2. Povjerenstvo predlaže da se doktorski studij filozofije više usmjeri na filozofiju, a manje na druge (kulturološke) studije. Bit će potrebno povećati broj filozofskih kolegija na preddiplomskoj i diplomskoj razini.
3. Treba definirati barem jednu, poželjno dva, područja znanstvenog istraživanja unutar kojih će se biti moguće prijavljivati na istraživačke programe.
4. Nužno je revidirati mentorsku strukturu: među mentorima postoji zabrinjavajuća neuravnoteženost spolova; od 11 nastavnika samo su dvije žene, a obje trenutačno koriste porodiljni dopust. Sveučilišni odjel treba razmotriti zapošljavanje više žena.
5. Nužno je skratiti vrijeme potrebno za izradu disertacije nakon što se odslušaju predavanja i polože svi potrebni ispiti; trenutačno doktorski studij ukupno traje 9 ili čak i 10 godina, što je svakako predugo.

PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Sveučilišni odjel otvoren je za širok raspon tema disertacija.
2. Bogata knjižnica Odjela i druge prostorije osiguravaju dobar pristup izvorima potrebnim u istraživačkom radu.

NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Nastavni program nejasan je i općenit te se udaljava od filozofije, a približava području kulturologije, dok su, dovršene disertacije uglavnom usmjerene na filozofske teme. To treba ispraviti.
2. Stopa je završnosti niska, tj. velik broj studenata ne završava doktorski studij.
3. Razvija se individualan pristup istraživanju i studiranju, bez uključivanja doktoranada u zajedničke istraživačke prijedloge i projekte Odsjeka. Tako se formiraju generacije

doktoranada kojima nedostaju vještine istraživanja u grupi, grupnog rada te vještina formiranja grupnih istraživačkih profila.

4. Zabrinjavajuća je neuključenost doktoranada u istraživačke projekte, što je temelj doktorskih istraživanja i čime se osigurava financijska potpora; Povjerenstvo nije ustanovilo postojanje niti jednoga zajedničkog istraživačkog projekta koji je izravno povezan s Odsjekom, a u koji su uključeni mladi doktorandi. Upravo ono što se u osnovi očekuje od svakoga visokog učilišta istraživačka su kreativnost, vještine i društveni učinak kroz istraživačke prijedloge i projekte odjela.
5. Zabrinjavajuća je neuravnoteženost u spolnoj strukturi među mentorima, posebice s obzirom na velik broj doktorandica.
6. Nije osigurana financijska podrška doktorandima.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

1. Pojedini novi docenti koji su završili ovaj doktorski studij preuzimaju nastavne dužnosti i motivirani su za rad.
2. Iz nekoliko uspješnih disertacija vidljivo je da određeni mentori osiguravaju doktorandima kvalitetnu podršku.

USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA

Propisani minimalni zakonski uvjeti:	DA/NE bilješke
1. Visoko je učilište (VU) upisano u Upisnik znanstvenih organizacija u znanstvenom području doktorskog studija i ima pozitivan ishod reakreditacije (dopusnicu) za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje.	DA
2. VU ima „vertikalnu“ studijskih programa (izvodi preddiplomske i diplomske sveučilišne studijske programe) koji vode do doktorskog studija u istom području i polju ili poljima (u slučaju interdisciplinarnih studija) te potreban broj nastavnika, kao što je definirano člankom 6 Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/2010).	DA
3. VU ima zaposlen potreban broj znanstvenika, kako je definirano člankom 7. Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice (NN 83/2010).	DA
4. Najmanje 50 % sadržaja na visokom učilištu izvode vlastiti nastavnici (nastavnici u punom radnom odnosu i izabrani u znanstveno-nastavna zvanja).	DA
5. Omjer je nastavnika i studenata na cijelom visokom učilištu ispod 1 : 30.	DA
6. Visoko je učilište osiguralo javnost disertacija.	DA
7. Visoko je učilište osiguralo postupak oduzimanja akademskog stupnja (dr. sc.) odredbama statuta ili drugoga općeg akta ako se utvrdi da je stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, grubim kršenjem pravila studija ili na temelju disertacije koja je plagijat ili krivotvorina.	DA
Dodatni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja	DA bilješke
1. VU (ili više njih) ima barem pet nastavnika izabranih u znanstveno-nastavna zvanja u polju ili poljima relevantnim za izvođenje studija, uključenih u izvođenje doktorskog studija.	DA
2. VU u postupku posljednje reakreditacije ima standard Znanstvena i stručna djelatnost ocijenjen najmanje „djelomično provedeno“ (3).	DA
3. Program doktorskog studija usklađen je sa strateškim programom znanstvenog istraživanja Visokog učilišta.	DA Iako je potencijalan problem što ta strategija ne uključuje popis prijašnjih ili budućih

	zajedničkih istraživačkih projekata u okviru doktorskog studija.
4. Omjer je mentora i studenata na cijelom Visokom učilištu ispod 1 : 3.	DA Iako, mogući razlog za zabrinutost može biti taj da je omjer vjerojatno takav jer se u posljednje vrijeme na studij nije upisao niti jedan novi doktorand.
5. Mentori udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnome radnom mjestu ili suradničkom (post. doc.) i ima barem dvije godine istraživačkog post. doc. iskustva; b) aktivan znanstvenik u znanstvenom području doktorskog studija: u posljednjih pet godina objavljivao znanstvene radove, sudjelovao na međunarodnim znanstvenim skupovima i/ili sudjelovao u projektima (Tablica 2, Mentori i doktorandi); c) potvrđuje izvedivost okvirnog plana istraživanja pri upisu doktoranda (ili pri prijavi teme); d) osigurava potrebne uvjete (uključujući financijsku podršku) za provedbu znanstvenih istraživanja doktoranda (sukladno s okvirnim planom istraživanja doktoranda), bilo kao voditelj, suvoditelj ili suradnik znanstvenog projekta ili na druge načine; e) prošao neku vrstu osposobljavanja (komentorstvo, radionice ili dr.); f) ima pozitivno mišljenje visokog učilišta o mentorskom radu.	a) DA b) DA c) DA NAPOMENA: izrada disertacije traje i do deset godina. Napomena je navedena u točkama 2.6. i 3.4. d) NE, jer uopće nema nikakvih istraživačkih projekata e) NE. U Samoanalizi je odgovor na to pitanje negativan. f) DA
6. Nastavnici udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnome radnom mjestu; b) aktivan znanstvenik, prepoznat u polju predmeta koji predaje (t. 1.).	a) DA b) DA

7. Mentor u pravilu ne sudjeluje u povjerenstvu za ocjenu teme i povjerenstvu za ocjenu i obranu doktorskog rada.	DA
8. Program doktorskog studija osigurava barem tri godine individualnoga/samostalnoga istraživačkog rada (paralelno, individualno, unutar ili izvan nastave), a pod samostalnim se istraživačkim radom podrazumijeva pisanje disertacije, pisanje radova, odlazak na međunarodne konferencije, terenski rad, nastava u svrhu istraživanja i dr.	DA, međutim, to se uglavnom odnosi na individualna istraživanja, koja nisu dio istraživačkih projekata Odsjeka.
9. U slučaju združenih, zajedničkih studija te doktorskih škola (na sveučilišnoj razini), VU suradnju potkrepljuje odgovarajućim ugovorima; program izvodi s akreditiranim visokim učilištima (za zajedničke i združene doktorske studije), odnosno program izvodi (na doktorskoj školi) na način koji udovoljava svim propisanim uvjetima te osigurava kvalitetnu koordinaciju i podršku doktorandima; pokrivenost je nastave vlastitim nastavnicima (svih izvođača) barem 80 %.	Nije primjenjivo

OCJENA KVALITETE

	OCJENA KVALITETE I OBJAŠNENJE POVJERENSTVA („visoka razina kvalitete“ ili „potrebna poboljšanja“)
1. RESURSI: NASTAVNIČKI, MENTORSKI I ISTRAŽIVAČKI KAPACITETI I INFRASTRUKTURA	
1.1. Visoko je učilište prepoznatljiva institucija po istraživačkim/umjetničkim postignućima u znanstvenoj/umjetničkoj disciplini iz koje izvodi doktorski studij.	Potrebna poboljšanja Iako su nastavnici koji sudjeluju u izvođenju programa ostvarili brojna postignuća i objavili brojne znanstvene radove, treba pratiti i provjeravati integritet tih postignuća (to je moguće provoditi različitim metodama, primjerice, korištenjem alata za provjeru autentičnosti teksta). Vidljiv je nedostatak vrednovanja prijenosa znanja proisteklih iz znanstvenih istraživanja u inozemstvu i učinak rezultata znanstvenih istraživanja djelatnika u javnom životu i civilnom društvu u Hrvatskoj.
1.2. Broj i opterećenost nastavnika angažiranih na doktorskom studiju osiguravaju kvalitetno doktorsko obrazovanje.	Potrebna poboljšanja Trenutačno je radno opterećenje zadovoljavajuće. Međutim, ponovno treba napomenuti da se trenutačno situacija čini zadovoljavajućom zbog vrlo malog broja studenata, iako Povjerenstvo predlaže da se u budućnosti osnaži filozofski aspekt studijskog programa.
1.3. Nastavnici su visokokvalificirani znanstvenici za predmete koje drže i kojima su posvećeni i time omogućavaju kvalitetan doktorski studij.	Potrebna poboljšanja Trenutačno je kvalificiranost nastavnika zadovoljavajuća. U buduću treba uzeti u obzir dva važna elementa: (i) integritet postignuća, što znači da ih možemo uzeti kao pouzdana, treba potvrditi i ozbiljno pratiti. Novi nastavnici koji su na programu jako angažirani u buduću bi mogli doprinijeti značajnom poboljšanju studijskog programa; (ii) To će definitivno unaprijediti kvalitetu ovoga dokorskog studija.
1.4. Broj i kvalifikacije mentora osiguravaju kvalitetnu izradu dokorskoga rada.	Potrebna poboljšanja Trebna hitno ispraviti problem neuravnoteženosti spolova među mentorima. Mentori sudjeluju u istraživačkim projektima izvan Odsjeka i na Odsjeku se ne provodi niti jedan istraživački projekt u kojem bi sudjelovali i doktorandi. Zbog toga je zamjetan izrazit nedostatak prijenosa kreativnosti, vještina i znanja s mentora na studente u okviru istraživačkih projekata.

	<p>Neke kvalitetne gotove disertacije svjedoče o postojanju odgovarajućih mentorskih kvalifikacija, no uvelike zabrinjava izuzetno dugo razdoblje izrade disertacije.</p>
<p>1.5. Visoko je učilište razvilo metode provjere kvalifikacija i kompetencija nastavnika i mentora.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Tek su nedavno uvedeni formalni mehanizmi praćenja poput anonimnih upitnika. Povjerenstvo nije ustanovilo da se rezultati tih anketa analiziraju i da se o njima raspravlja. Povjerenstvo nije dobilo nijedno interno izvješće o provjeri integriteta ili pouzdanosti kvalitete rezultata i publikacija mentora i nastavnika. Te se aktivnosti trebaju provoditi jedanput godišnje u sklopu postupka provjere kvalifikacija i kompetencija.</p>
<p>1.6. Visoko učilište raspolaže kvalitetnim istraživačkim resursima u skladu sa zahtjevima discipline iz koje se izvodi doktorski program.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Odjel posjeduje dobru knjižnicu. Ipak, budući da se trenutačno ne provodi nijedan istraživački projekt u kojem bi sudjelovali i međusobno surađivali mentori i doktorandi, ne može se ustvrditi da je postojeća infrastruktura (građevina, knjižnica, tehnička oprema) prikladna. Većina je istraživanja individualna i provodi se izvan Odjela. Baza dovršenih disertacija otvorena je i dostupna, što Povjerenstvo smatra pozitivnim.</p>
<p>2. INTERNI SUSTAV OSIGURAVANJA KVALITETE STUDIJA</p>	
<p>2.1. Visoko je učilište odredilo i prihvatilo djelotvorne postupke kojima se predlaže, odobrava i izvodi doktorski studij. Ti postupci uključuju obrazloženje znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Ovaj studij treba znatno više usmjeriti na filozofske predmete kao što su metafizika, epistemologija, logika, povijest filozofije itd. Naposljetku, riječ je o studiju filozofije i gotove disertacije koje je Povjerenstvo pregledalo uglavnom su se i bavile filozofskim temama.</p> <p>Povjerenstvo predlaže sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da se uspostavi program koji bi se uglavnom bavio filozofskim temama te da se definiraju istraživačka područja koja bi pokrio jedan nastavnik ili više njih - doktorandima ponuditi tako definiran program - mentorski rad treba biti usmjeren na predložene filozofske teme/područja istraživanja

	<p>- primljeni studenti trebali bi odabirati temu svoga doktorskog istraživanja u okviru tako definiranog studijskog programa i područja istraživanja.</p>
<p>2.2. Program je usklađen sa znanstvenom misijom i vizijom, odnosno istraživačkom strategijom Visokog učilišta.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Opis studijskog programa treba biti usklađen s onim što se uistinu radi u okviru Odsjeka. Radovi se doktoranada bave odgovarajućim filozofskim pitanjima. Povjerenstvo je steklo dojam da je takva situacija isključivo zasluga samih doktoranada, budući da je ovako definiran studijski program uglavnom usmjeren na teme povezane s hrvatskom kulturom i jezikom.</p> <p>Čini se da doktorandi imaju puno slobode u odabiru teme disertacije.</p> <p>Međutim, to također otežava situaciju onim doktorandima koji nemaju jasnu ideju o temi disertacije koji se zbog toga ne snalaze na studiju.</p> <p>Strateški gledano, nužno je definirati nastavni program koji će biti posvećen filozofiji, tj. nužno je staviti naglasak na filozofske teme, poput metafizike, epistemologije i logike. U okviru tih predmeta treba ponuditi bar jednu temu koju mogu pokriti znanstvenici odnosno nastavnici/mentori na studiju kako bi doktorandi pri upisu na studij mogli jasno odabrati temu s popisa i imali jasno definiran početni okvir unutar kojeg će moći provoditi vlastita istraživanja.</p>
<p>2.3. Visoko učilište sustavno prati uspješnost programa periodičnim vrednovanjem doktorskog studija i radi na poboljšanjima.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Čini se da nisu uspostavljena periodična međunarodna i domaća vrednovanja doktorskog studija te ih treba uspostaviti.</p> <p>Treba uspostaviti kontinuirano praćenje i analizu znanstvene produktivnosti mentora i doktoranada.</p> <p>Pozitivno je što Odsjek nastoji uspostaviti sustav praćenja zadovoljstva studenata studijem i mentorima.</p> <p>Potrebni su dokazi da Odsjek zaista provodi gore navedene prakse.</p>

<p>2.4. Visoko učilište sustavno prati uspješnost mentora/ima mehanizme vrednovanja mentora, promjene mentora i rješavanja mogućih problema između mentora i doktoranda u slučaju potrebe.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Treba bolje pratiti istraživački uspjeh i napredak doktoranada.</p> <p>Također treba drastično skratiti vrijeme potrebno za dovršetak disertacije. Predlaže se da maksimalan rok za završetak studija bude šest godina.</p> <p>Treba povećati stopu završnosti jer trenutačno previše doktoranada odustaje od studija.</p>
<p>2.5. Visoko učilište osigurava akademsku čestitost i slobodu znanstvenog istraživanja.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Integritet dostignuća, što znači da ih možemo uzeti kao potpuno pouzdana, treba pratiti i potvrđivati.</p> <p>Povjerenstvo veoma zabrinjavajućim smatra izuzetno dugo razdoblje izrade disertacije koje može potrajati i do deset godina. Tu vrstu slobode treba ograničiti i vrijeme izrade disertacije treba drastično skratiti.</p>
<p>2.6. Postupak izrade i obrane teme doktorskog rada jasan je i objektivan te obuhvaća javno predstavljanje.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Postoji procedura za prijavu teme doktorskog rada, no ona se ne slijedi. Tema disertacije treba se definirati do kraja druge godine studija, no na studiju je uvjet provođenje tri godine istraživanja za izradu disertacije. Budući da bi čitav studij trebao trajati tri godine, nejasno je kako je moguće provesti tri godine znanstvenog istraživanja prije nego disertacija bude predana.</p> <p>Štoviše, bilo je studenata koji nisu imali definiranu temu disertacije, a davno su završili treću godinu studija.</p>
<p>2.7. Ocjena doktorskoga rada rezultat je znanstvene procjene neovisnoga povjerenstva.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Formalni se propisi primjenjuju.</p> <p>Odjel tvrdi da ohrabruje sudjelovanje međunarodnih ispitivača u povjerenstvu za obranu disertacije, ali malo je dokaza o tome da su međunarodni stručnjaci zaista sudjelovali u radu povjerenstava kao članovi povjerenstva.</p> <p>To treba postati redovna praksa jer će uvelike koristiti doktorandima, kao i samom visokom učilištu i doktorskom studiju. Tako se ne vrednuje samo doktorand, nego i nastajanje visokog učilišta da doktorandu pruži odgovarajuću podršku.</p>

<p>2.8. Visoko učilište objavljuje sve potrebne informacije o studiju, uvjetima upisa, izvođenja kao i uvjetima napredovanja i završetka studija na lako dostupnim mjestima i medijima.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Tijekom posjeta na sastanku s Povjerenstvom prisustvovalo je dvoje doktoranada, a jedan je doktorand poslao dopis. Nijedno od troje doktoranada nije imalo nikakav prigovor u vezi s ovim kriterijem. Komunikacija s doktorandima odvija se elektroničkom poštom putem koje doktorandi izmjenjuju i primaju informacije. Također se čini da studenti međusobno komuniciraju i redovito se sastaju.</p> <p>Prema tome, formalno su ispunjeni svi potrebni kriteriji.</p> <p>Ipak, Povjerenstvo predlaže veću transparentnost na institucijskoj razini u vezi s objavom podataka o trajanju studija i postignućima doktoranda tijekom studija (objavljeni dostupni podaci). Kad bi se zaista uspjela osigurati transparentnost koja trenutačno nedostaje, to bi uvelike pomoglo mentorima da ubrzaju postupak izrade disertacije te bi se tako povećala stopa završnosti.</p>
<p>2.9. Financijska sredstva prikupljena za potrebe doktorskog obrazovanja raspodjeljuju se jasno i na način koji osigurava održavanje i unaprjeđenje doktorske izobrazbe (osigurava izvođenje i potporu istraživanju doktoranda kako bi uspješno završili program).</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Stvarni problem nije način raspodjele dostupnih sredstava i Povjerenstvo nema razloga za sumnju da je ona pravedna. Problem je nedostatak sredstava za podršku studentima za plaćanje školarine i drugih troškova. To bi mogao biti još jedan razlog zašto je stopa završnosti niska i zašto doktorandi koji završe studij predugo studiraju.</p> <p>Zbog toga je nužno da se Odsjek angažira na osiguravanju vanjskih sredstava za financiranje istraživanja.</p>
<p>2.10. Školarine se utvrđuju na temelju transparentnih kriterija (i stvarnih troškova studija).</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Iznos školarine prikladan je za tu razinu obrazovanja te je u skladu s iznosom školarine na drugim visokim učilištima u Hrvatskoj.</p> <p>Međutim, hitno su potrebna poboljšanja, budući da Hrvatski studiji ne osiguravaju financijsku podršku doktorandima u vidu pokrivanja dijela iznosa školarine.</p>

	<p>Poboljšanja se mogu ostvariti prijavljivanjem za dodjelu istraživačkih sredstava iz projekata koja bi funkcionirala dvojako. Prvo, njima bi se osigurala istraživačka platforma kojom se omogućuje doktorandima da sudjeluju u grupnim istraživanjima koja se provode tijekom dužeg razdoblja i u kojima sudjeluje više različitih partnera. Drugo, njome bi se osigurala financijska podrška te bi se iz nje doktorandima mogli djelomično pokrivati troškovi studija.</p>
3. POTPORA DOKTORANDIMA I NAPREDOVANJE TIJEKOM STUDIJA	
<p>3.1. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju nastavničkih i mentorskih kapaciteta.</p>	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Doktorski studij dozvoljava upis do 15 doktoranada godišnje, no trenutačno je ukupno upisano samo 15 studenata, a samo dva doktoranda počinju sa studijem u 2019. godini.</p> <p>Unatoč tomu, Povjerenstvo može ustvrditi sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - broj doktoranda po mentoru ne prelazi maksimalan broj od tri doktoranda - nastavno opterećenje mentora ne prelazi postojeće zakonsko ograničenje - kompetencije mentora odgovaraju istraživačkom prijedlogu doktoranda.
<p>3.2. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih, gospodarskih i drugih potreba.</p>	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>VAŽNO: Ovu ocjenu Povjerenstvo je dalo na temelju razgovora s dvoje prisutnih alumnijsa koji su prisustvovali sastanku te dopisu jednog alumnijsa koji nije prisustvovao sastanku tijekom posjeta.</p> <p>Upisne kvote doktorskog studija Filozofija određuju se uzimajući u obzir društvene, gospodarske i akademske potrebe. To se očituje u broju doktoranda zaposlenih na Hrvatskim studijima kao i drugim visokim učilištima, primjerice, Fakultetu filozofije i religijskih znanosti.</p>
<p>3.3. Visoko učilište određuje upisne kvote ovisno o dostupnom financiranju za</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p>

<p>doktorande, odnosno na temelju apsorpcijskih potencijala znanstveno-istraživačkih projekata ili drugih izvora financiranja.</p>	<p>Povjerenstvo preporučuje da se Odsjek za filozofiju Hrvatskih studija hitno usmjeri na pokretanje najmanje jednoga istraživačkog projekta kako bi omogućilo prijavljivanje na natječaje za dodjelu sredstava kojima bi mogli ne samo financirati doktorande, već ih i uključivati u istraživačke projekte.</p> <p>Zasad nema istraživačkih projekata, a time ni vanjskog financiranja, što može biti razlog manjeg broja upisa.</p>
<p>3.4. Visoko bi učilište trebalo voditi računa o broju kandidata koje upisuje, kako bi svakome osigurao savjetnika (potencijalnog mentora). Od upisa do kraja doktorskog studija vodi se računa o tome da svaki doktorand ima održivi plan znanstvenog istraživanja te da bude u mogućnosti uspješno završiti doktorsko istraživanje.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Doktorski studij Filozofija osigurava prikladan omjer mentora i upisanih doktoranada.</p> <p>Bez obzira na to, postojeća struktura programa otežava doktorandima da završe doktorski studij u navedenom roku od tri godine.</p> <p>Povjerenstvo je saznalo da je bilo slučajeva kad je doktorandima trebalo i do deset godina da završe doktorski studij ili kad nakon osam godina studiranja nisu predali istraživački prijedlog.</p> <p>Povjerenstvo preporučuje da se nastoji smanjiti nastavni dio programa na jednu godinu za što bi se dodjeljivalo 60 ECTS bodova i da se preostalih 120 ECTS bodova dodjeljuje za istraživački prijedlog (koji bi doktorand u tom slučaju mogao predati do početka druge godine studija) i za samu izradu disertacije.</p>
<p>3.5. Visoko učilište osigurava zapošljavanje zainteresiranih, nadarenih i visokomotiviranih doktoranada iz inozemstva.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Pravilnik o poslijediplomskim studijima dostupan je samo na hrvatskom jeziku i potrebno ga je što prije prevesti barem na engleski jezik.</p> <p>Kako bi privukli (najkvalitetnije) strane studente treba povećati broj kolegija ili seminara na doktorskom studiju koji se izvode na engleskom jeziku.</p> <p>Zabrinjavajuća je neusklađenost među brojem upisanih studenata na preddiplomskom i diplomskom studiju s jedne strane i doktoranada s druge strane.</p>

	<p>Odsjek za filozofiju treba razmotriti revidiranje preddiplomskih i diplomskih studija kako bi se studentima omogućio lakši prijelaz na poslijediplomski studij.</p> <p>Pozitivna je strana studijskog programa činjenica da je doktorandima omogućeno da pišu doktorski rad na engleskom jeziku.</p>
<p>3.6. Seleksijski je postupak pri upisu javan i utemeljen na izboru najkvalitetnijih kandidata.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Sam se postupak provodi u skladu s nužnim kriterijima izbora kandidata pri čemu se u obzir uzimaju ostvaren uspjeh na diplomskom studiju i obvezno je pismo preporuke. Također, razgovor s kandidatom obvezan je dio upisnog postupka (vidjeti članak 6., paragraf 2. Pravilnika o doktorskim studijima Sveučilišta): https://www.hrstud.unizg.hr/download/repository/Pravilnik_o_doktorskim_studijima_na_Sveucilistu_u_Zagrebu.pdf</p> <p>Tijekom razgovora za vrijeme posjeta Hrvatskim studijima i pregledom broja prijava Povjerenstvo nije ustanovilo da se provodi selekcija, već se svaki prijavljeni kandidat upisuje na doktorski studij. Moguće je da je to razlog dugom trajanju dokorskog studija. Stoga bi trebalo uspostaviti stroži postupak izbora kandidata i vrednovanja njihovih tema, budućih aspiracija itd.</p>
<p>3.7. Visoko učilište osigurava razvidnost postupka izbora kandidata u skladu s objavljenim kriterijima te razvidnost postupka prigovora.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Iako se u Samoanalizi tvrdi da je popis izabranih kandidata javan i da „odbijeni kandidati imaju pravo na uvid u argumentirane slabosti i snage svoje prijave“, to nije formalno navedeno u Pravilniku o poslijediplomskim studijima.</p> <p>Povjerenstvo stoga preporučuje da se u Pravilniku o poslijediplomskim studijima navede kriterij transparentnog postupka za ulaganje prigovora.</p>
<p>3.8. Postoji mogućnost priznavanja prethodnog učenja pristupnika i doktoranada.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Iako je to navedeno u Samoanalizi, u Pravilniku nije navedeno na koji se način formalno priznaje prethodno učenje doktoranada. Stoga se preporučuje da se Pravilnikom jasno definira postupak priznavanja prethodnog učenja.</p>

<p>3.9. Prava i obveze doktoranda određene su odgovarajućim aktima visokog učilišta te ugovorom o studiranju koji osigurava visoku razinu institucijske i mentorske potpore doktorandima.</p>	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Prava i obveze doktoranada tijekom studija jasno su definirane Pravilnikom o doktorskim studijima (vidjeti članak 11. paragraf 9.): https://www.hrstud.unizg.hr/download/repository/Pravilnik_o_doktorskim_studijima_na_Sveucilistu_u_Zagrebu.pdf</p>
<p>3.10. Osigurana je institucijska podrška za uspješnu prohodnost doktoranda kroz doktorski studij.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Pravilnikom nisu detaljno opisani mehanizmi institucijske podrške (takvi mehanizmi u Pravilniku su opisani vrlo općenito (vidjeti Odjeljak 2. i 3. https://www.hrstud.unizg.hr/download/repository/Pravilnik_o_doktorskim_studijima_na_Sveucilistu_u_Zagrebu.pdf)).</p> <p>Nadalje, Povjerenstvo nije dobilo na uvid podatke o tome za koliko su publikacija doktorandi primili institucijsku podršku. Povjerenstvo nije dobilo na uvid podatke o broju međunarodnih znanstvenih skupova na kojima su izlagali doktorandi uz podršku Hrvatskih studija.</p> <p>Nema dokaza o značajnoj institucijskoj podršci u vezi s izravnim financiranjem istraživanja doktoranada.</p> <p>Kako Povjerenstvo predlaže (i kako je već navedeno u Preporukama za poboljšanje kvalitete studijskog programa na početku Izvješća) treba hitno osmisliti barem jedan istraživački projekt kako bi se omogućilo prijavljivanje na financiranje.</p> <p>U Samoanalizi je već navedena takva namjera Visokog učilišta i Povjerenstvo ga potiče da nastoji ostvariti svoj plan da osigura dodatne izvore sredstava kako bi se poboljšao uspjeh doktoranada.</p>
<p>4. PROGRAM I ISHODI DOKTORSKOG STUDIJA</p>	
<p>4.1. Sadržaj i kvaliteta programa doktorskoga studija u skladu su s međunarodno prihvaćenim standardima.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Doktorski studij ne osigurava tri godine nezavisnoga znanstvenog istraživanja, budući da se očekuje da se disertacija dovrši nakon tri godine, a prve dvije godine studija doktorand pohađa nastavu.</p>

	<p>Kao što je već navedeno, što se tiče sadržaja, doktorski studij ne zadovoljava standarde koji se očekuju od dokorskog studija filozofije.</p> <p>Nadalje, kod međunarodno priznatih studijskih programa uobičajena je veća konkurencija među kvalificiranim kandidatima pri upisu na studij.</p> <p>Čini se da to ovdje nije slučaj, budući da je broj pristupnika premalen da bi se uopće stvorila konkurencija.</p> <p>Nadalje, na studiju se naglasak ne stavlja dovoljno na uobičajene filozofske teme, kao što se to čini na međunarodno prepoznatim visokim učilištima.</p>
<p>4.2. Ishodi učenja navedeni na razini studijskog programa i njegovih segmenata u skladu su s razinom 8.2. HKO-a. Njima se jasno opisuju kompetencije koje će doktorandi steći tijekom dokorskoga studijskog programa, uključujući i etičke zahtjeve provođenja istraživačkog rada.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Studenti trebaju imati jasnu predodžbu o ishodima učenja, što znači da trebaju znati kada treba učiniti što, primjerice, kada trebaju dostaviti mentorima nacrt rada itd., dok mentori moraju pratiti napredak u izradi disertacije u planiranim rokovima. Međutim, neuspjeh doktoranda da ostvari planirane ishode učenja treba imati određene obvezujuće posljedice.</p> <p>Ponuđeni kolegiji na dokorskome studiju veoma su raznoliki te odražavaju interese nastavnika/mentora i određena područja kojima se bave, što je pozitivno. Međutim, to nije dovoljno uzmu li se u obzir specifična pitanja kurikula Filozofije u kontekstu dokorskih studija filozofije.</p> <p>Prijedlog za poboljšanje ishoda učenja počinje s:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. temeljito uspostavljenim nastavnim programom koji sadrži uglavnom filozofske teme i 2. uspostavom sustava nastave koju izvode profesori i znanstveno-nastavno osoblje koje pokriva te teme i ponuđeni program. <p>Nadalje, treba poboljšati planiranje i upravljanje i to uglavnom u područjima u kojima su definirani ishodi učenja koje doktorandi trebaju postići.</p>
<p>4.3. Ishodi su učenja dokorskoga studija logički i jasno povezani s ishodima učenja pojedinih nastavnih sadržaja, mentorskog i istraživačkog rada.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Povjerenstvo je razgovaralo sa samo dvoje doktoranada koji su na osmoj ili devetoj godini studija i koji se nisu precizno izražavali o ishodima učenja. Znakovito je da nijedno od njih ne sudjeluje u izvođenju nastave i istraživanju. Oba su doktoranada izrazila zadovoljstvo svojim mentorima, iako</p>

	<p>je navedeni razlog njihova zadovoljstva bio više psihološke nego akademske prirode.</p> <p>Povjerenstvo je razgovaralo sa samo dva alumnijsa i dok nema sumnje da su oba ostvarila veoma uspješnu karijeru, Povjerenstvo je steklo dojam da su za svoj uspjeh zaslužni isključivo sami, a da je manje njihov uspjeh proistekao iz definiranih ishoda učenja studijskog programa.</p> <p>Ishodi učenja studijskog programa nisu osmišljeni kako bi se studente pripremilo za izradu disertacije. Doktorandi i alumnijsa s kojima je Povjerenstvo razgovaralo nisu uspjeli razjasniti navedenu situaciju, stoga bi prioritetan zadatak Odjela trebala biti izrada logičnoga studijskog programa.</p>
<p>4.4. Programom doktorskog studija postižu se ishodi učenja i kompetencije u skladu s razinom 8.2. HKO-a.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Doktorandi koji su već zaposleni i žele dodatnu kvalifikaciju kako bi poboljšali svoje radne uvjete, mogu izabrati i završiti doktorski studij na ovome Odjelu, ali to nije prikladan motiv za doktorski studij iz filozofije.</p> <p>Ne možemo reći hoće li budući studenti imati povjerenja u to da će završetkom ovoga studija zadovoljiti svoje akademske težnje.</p> <p>Istodobno, primijetili smo da je nekoliko disertacija koje je Povjerenstvo pregledalo kvalitetno. Međutim, te su disertacije izrađene prije dosta vremena.</p> <p>Od radova koje je Povjerenstvo dobilo na uvid, jedan je rad imao obilježja znanstvenog rada, dok su ostali uglavnom bili sažeci drugih znanstvenih radova.</p>
<p>4.5. Obrazovne su metode (i raspodjela ECTS-a, ako je definirana) prikladne razini 8.2. HKO-a i osiguravaju postizanje jasno definiranih očekivanih ishoda učenja.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Individualna nastava, kako je Povjerenstvo saznalo iz razgovora s alumnijima i mentorima, prilagođena je razvoju individualnih istraživačkih vještina.</p> <p>Zbog nedostatka zajedničkih istraživačkih projekata, nije bilo moguće provjeriti grupni istraživački rad i grupne rasprave.</p> <p>Mogućnosti za individualna istraživanja čine se pozitivnima.</p>

	Treba poboljšati metodologiju grupnog istraživanja i omogućiti doktorandima da predaju na preddiplomskim i diplomskim studijskim programima.
4.6. Program omogućava stjecanje generičkih (prenosivih) vještina.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Treba biti dostupno više informacija o filozofskim istraživanjima i mogućnostima usavršavanja. Doktorandi trebaju više sudjelovati u javnim izlaganjima i učiti sudjelovati u grupnim izlaganjima i raspravama. Budući da nije pokrenut niti jedan grupni istraživački projekt, nije bilo moguće vrednovati organizacijske vještine, vještine izlaganja i pisanja radova u okviru zajedničkih istraživačkih programa iz filozofije. To je također važno za izradu individualnih istraživačkih projekata. Sve navedeno dokaz je ozbiljne nemogućnosti usvajanja općih (prenosivih) vještina na visokoj razini obrazovanja.</p> <p>Naposljetku, Povjerenstvo je doznalo da doktorandi koji rade kao asistenti dobivaju financijsku podršku za pohađanje studija od visokog učilišta, no upitno je koliko su njihove nastavne dužnosti povezane s filozofskim istraživanjima.</p>
4.7. Nastavni su sadržaji u funkciji trenutačnoga i budućega istraživačkog rada i osposobljavanja doktoranada (individualni plan slušanja nastave, generičke vještine i dr.).	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Kolegiji su fleksibilni i prilagođeni pojedinačnim potrebama doktoranada, no, budući da je broj doktoranda trenutačno malen, teško je stvoriti širu sliku o budućnosti toga doktorskog studija. Ostaje pitanje može li se Odsjek u budućnosti prilagoditi većem broju doktoranada i zajedničkih istraživačkih projekata te bi li se oni mogli završiti u razumnom roku.</p> <p>Kada bi se u narednim akademskim godinama broj upisanih doktoranada povećao, bilo bi potrebno preispitati ponuđene nastavne sadržaje i osmisлити zajedničke istraživačke projekte.</p>
4.8. Program osigurava kvalitetu međunarodnom povezanošću i mobilnošću nastavnika i doktoranada.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Internacionalizacija i mobilnost nastavnog osoblja je zadovoljavajuća, dok je kod doktoranada niska. Izuzetno dugo razdoblje potrebno za izradu disertacije koja je uglavnom rezultat individualnog istraživanja</p>

doktoranda (nedostatak zajedničkih istraživačkih projekata ili projekata) nije pogodno za poticanje doktoranada na mobilnost.

Stoga je nužno ne samo skratiti vrijeme potrebno za izradu disertacije, već i programski podupirati mobilnost svih doktoranada.

Broj mentora koji dolaze iz inozemstva, a ne s drugih institucija u Hrvatskoj, nije odgovarajući.

Osigurana je mogućnost izrade disertacije na engleskom jeziku, što je korisno i može doprinijeti osiguravanju internacionalizacije i mobilnosti doktoranda.

U Samoanalizi je navedena međunarodna mobilnost, no malen broj prisutnih predstavnika alumnijsa na sastanku tijekom posjeta otežao je Povjerenstvu točnu provjeru internacionalizacije i mobilnosti doktoranada na ovome doktorskom studiju.

Potrebna su poboljšanja boljim informiranjem doktoranada o mogućnostima razmjene te poticanjem njihove mobilnosti.

*** NAPOMENA: PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE I OZNAKA KVALITETE**

Zadaća je stručnog povjerenstva u reakreditaciji doktorskih studija višestruka. Povjerenstvo ili dio povjerenstva koje odlazi u posjet visokom učilištu izrađuje prijedlog izvješća na temelju samoanalize, posjeta i popratne, relevantne dokumentacije. Prijedlog izvješća usvajaju svi članovi povjerenstva jednoga grozda, a predsjednik povjerenstva grozda zadužen je za usklađivanje razine ocjenjivanja.

Stručno povjerenstvo u izvješću donosi procjenu zadovoljava li visoko učilište na doktorskom studijskom programu propisane zakonske i podzakonske uvjete, zadovoljava li dodatne/preporučene uvjete koje je utvrdio Akreditacijski savjet Agencije te ima li pozitivnu, odnosno zadovoljavajuću ocjenu kvalitete prema kriterijima ovoga dokumenta. Nadalje, stručno povjerenstvo obvezatno mora izraditi preporuke za unapređenje kvalitete.

Na temelju procjene svih navedenih elemenata, stručno povjerenstvo može predložiti Akreditacijskom savjetu Agencije: izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta; pismo očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine ili uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo procijeni da visoko učilište svojim doktorskim programom ne zadovoljava zakonske i podzakonske uvjete ili da je kvaliteta izvođenja programa narušena (ne zadovoljava dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta ili je ocjena kvalitete jako loša), ono treba predložiti uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su zakonski i podzakonski uvjeti zadovoljeni, ali je kvaliteta narušena u određenim (gore navedenim) elementima te kako se utvrđeni nedostaci mogu ispraviti u roku do tri godine, ono treba predložiti pismo očekivanja.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su svi zakonski, podzakonski i dodatni/preporučeni uvjeti zadovoljeni, a ocjena kvalitete zadovoljavajuća, odnosno da studijski program ispunjava pravilno zacrtane ishode učenja za tu razinu i područje znanosti, ono može predložiti izdavanje potvrde te obvezati visoko učilište na unapređenje kvalitete u okviru naknadnog praćenja i izvještavanja Agenciji.

Konačno, ako je stručno povjerenstvo, prema gore navedenim kriterijima, predložilo izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta te je procijenilo kako se, osim minimalnog praga kvalitete studijskog programa, odnosno razine kvalifikacijskog okvira, program treba prepoznati kao doktorski program „visoke razine kvalitete“, tada ono Akreditacijskom savjetu može predložiti da Agencija takvu doktorskom programu dodijeli oznaku kvalitete „visoka razina kvalitete“. Time Agencija, uz suglasnost Akreditacijskog savjeta, visokom učilištu dodjeljuje pravo uporabe oznake u akademsku i promidžbenu svrhu.

Oznaka kvalitete „visoka razina kvalitete“ ne može se predložiti odnosno dodijeliti programu ni visokom učilištu koje ne zadovoljava sve zakonske i podzakonske uvjete navedene u ovom dokumentu i sve dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta. Osim navedenog, ocjena kvalitete programa treba odražavati visoku razinu kvalitete na način da je najmanje polovica potkriterija u svakom kriteriju ocjene kvalitete ocijenjena kao visoka razina kvalitete. Akreditacijski savjet Agencije donosi konačno mišljenje o dodjeli oznake. Sadržaj i oblik oznake kvalitete propisat će Agencija svojim općim aktom.

Akreditacijski savjet Agencije na sjednici razmatra završno izvješće sa svim preporukama i prijedlozima te o njemu donosi mišljenje. Agencija na temelju prethodnog mišljenja Akreditacijskog savjeta donosi

akreditacijsku preporuku ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje te po primitku ministrove konačne odluke o ishodu postupka dodjeljuje oznaku „visoke razine kvalitete“.